T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2020/48
Karar No : 2020/62

BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI ARASINDAKİ AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİ HAKKINDA KARAR

Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulunun 20/02/2019 tarih ve E:2019/12, K:2019/12 sayılı kararıyla;

Başkan tarafından, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 18/10/2018 tarih ve E:2018/1020, K:2018/1229 sayılı kararı ile Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi İkinci İdari Dava Dairesinin 07/12/2017 tarih ve E:2017/12337, K:2017/9107 sayılı, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Üçüncü İdari Dava Dairesinin 21/11/2017 tarih ve E:2017/2085, K:2017/1694 sayılı ve Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesinin **26/12/2017** tarih ve E:2017/2926, K:2017/3429 sayılı kararları arasındaki aykırılığın giderilmesinin istenmesi nedeniyle,

"Aykırılığın, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi İkinci, Üçüncü ve Dördüncü İdari Dava Daireleri kararları doğrultusunda giderilmesi gerektiği" görüşüyle, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un 3/C maddesinin 5. fıkrası uyarınca karar verilmesi için dosyanın Danıştaya gönderilmesi üzerine,

Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulunca, Tetkik Hâkiminin açıklamaları dinlendikten sonra konu ile ilgili kararlar ve yasal düzenlemeler incelenerek gereği görüşüldü:

I-AYKIRILIĞIN GİDERİLMESİ İSTEMİNE KONU BÖLGE İDARE MAHKEMESİ KARARLARI :

A- GAZİANTEP BÖLGE İDARE MAHKEMESİ BİRİNCİ İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2018/1020 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: Gaziantep İl Emniyet Müdürlüğü emrinde polis memuru olarak görev yapmakta iken Kastamonu İl Emniyet Müdürlüğü emrine naklen atanan davacı tarafından, naklen atamaya ilişkin 10/09/2016 tarihli işlemin iptali istemiyle açtığı davanın reddi yolundaki Gaziantep 2.İdare Mahkemesinin 15/06/2017 tarih ve E:2016/920, K:2017/1245 sayılı kararının, yargılamanın yenilenmesi suretiyle kaldırılarak dava konusu edilen işlemin iptaline karar verilmesi istenilmiştir.

Gaziantep 2. İdare Mahkemesinin 21/03/2018 tarih ve E:2018/5, K:2018/347 sayılı kararının özeti:

İdarî yargı yerince verilmiş olan bir kararın ardından yeniden yargılama yapabilmek için aranan sebeplerin ilgili Kanun maddesinde yoruma müsait olmaksızın sınırlayıcı bir şekilde belirtildiği ve bu sebeplerin dışında herhangi bir nedene dayalı olarak yargılamanın yenilenmesi talebinde bulunmanın mümkün olmadığı,

Bakılan olayda ise, davacı tarafından ileri sürülen sebebin ilgili Kanun hükmünde yazılı sebeplerden hiçbirisine uymadığı,

sonucuna varılarak, davacının yargılamanın yenilenmesi isteminin reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına ve **yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca 1.090,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine**, karar verilmiştir.

Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 18/10/2018 tarih ve E:2018/1020, K:2018/1229 sayılı kararıyla; davacının istinaf başvurusunun reddine kesin olarak karar verilmiştir.

B- GAZİANTEP BÖLGE İDARE MAHKEMESİ ÜÇÜNCÜ İDARİ DAVA DAİRESİNİN E:2017/2085 SAYILI DOSYASINA KONU YARGILAMA SÜRECİ:

Dava konusu istemin özeti: Davacı tarafından, Malatya ili, Yeşilyurt ilçesi, ... köyünde bulunan ve tapuda mera olarak kayıtlı iken Hazine adına tescil edilen taşınmazın, Malatya eski ... ... tarafından sahte tapu senedi verilmek suretiyle 6.500,00-TL bedel karşılığında tarafına satılması sonucu uğranıldığı ileri sürülen 6.500,00-TL maddi zararın ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faiziyle birlikte tazminine karar verilmesi istemiyle açılan davanın reddi yolunda verilen ve kanun yolu aşamalarından geçerek kesinleşen, Malatya İdare Mahkemesinin 16/06/2011 tarih ve E:2009/1028, K:2011/1457 sayılı kararının, yargılamanın yenilenmesi suretiyle kaldırılarak davanın kabulüne karar verilmesi istenilmiştir.

Malatya İdare Mahkemesi Hâkimliğinin 10/07/2017 tarih ve E:2017/748, K:2017/1175 sayılı kararının özeti:

Uyuşmazlıkta, davacı tarafından yargılamanın yenilenmesi istemine gerekçe olarak ileri sürülen sebebin, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 53. maddesi kapsamında değerlendirilmesine imkan bulunmadığından, aynı Kanun'un 55. maddesi gereğince söz konusu istemin reddi gerektiği,

sonucuna varılarak, davacının yargılamanın yenilenmesi isteminin reddine, yargılama giderlerinin davacı üzerinde bırakılmasına ve **Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi uyarınca takdir edilen 990,00-TL vekalet ücretinin davacıdan alınarak davalı idareye verilmesine,** karar verilmiştir.

Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Üçüncü İdari Dava Dairesinin 21/11/2017 tarih ve E:2017/2085, K:2017/1694 sayılı kararının özeti:

Davacının esasa yönelik istinaf başvurusunun reddi gerektiği,

Kararın yargılama giderlerine ilişkin kısmı yönünden ise;

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 31. maddesi ile yargılama giderleri hususunda atıfta bulunulan 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 323.maddesinde;

vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekalet ücretinin yargılama giderleri arasında yer aldığı belirtildikten sonra, anılan Kanun'un 326. maddesinde, kanunda yazılı hâller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği hükmüne yer verildiği, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 10. maddesinde ise; yargılamanın yenilenmesi talebinin kabul edilmesi üzerine yeniden görülecek davaların harca tabi olduğunun hükme bağlandığı,

Bu itibarla, İdare Mahkemesince, davacı tarafından ileri sürülen yargılamanın yenilenmesi sebepleri yerinde bulunmayarak istemin reddedilmesi nedeniyle yeni bir yargılama sürecinin başlamasına gerek görülmediğinden, başka bir anlatımla, yargılamanın yenilenmesi talebinin kabulü halinde istem yeni bir davaya dönüşmekte olup, bu aşamaya kadar olan süreç eski yargılamanın devamı niteliğinde olduğundan, davalı idare lehine vekalet ücreti takdirine gerek olmadığı, ayrıca, 492 sayılı Harçlar Kanunu'nun 10. maddesi gereğince davacı tarafından ödenen başvuru ve karar harçlarının iadesine karar verilmesi gerektiği gerekçesiyle, davacının istinaf başvurusunun belirtilen gerekçe doğrultusunda maddi yanlışlıklar **düzeltilmek suretiyle reddine**, kesin olarak karar verilmiştir.

II- BAŞKANLAR KURULUNUN HUKUKİ GÖRÜŞÜ: Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Başkanlar Kurulu, yargılamanın yenilenmesi istemlerinin bir dava niteliği taşımadığı, bu başvuruların yeni bir yargılamaya gidilip-gidilemeyeceğine dair ön değerlendirme/incelemeyi içerdiği, bir başka ifadeyle, yeni bir yargılama yapılabilmesine ve haliyle (ilgili uyuşmazlığın) yeniden dava konusu edilebilmesine ilişkin koşulların varlığının ya da yokluğunun tespitinden ibaret olduğu sonucuna varıldığından, aykırılığın, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi İkinci, Üçüncü ve Dördüncü İdari Dava Daireleri kararları doğrultusunda giderilmesi gerektiği görüşündedir.

III-İNCELEME VE GEREKÇE:

MADDİ OLAY:

Uyuşmazlıkta, davacıların, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 53. maddesi kapsamında yargılamanın yenilenmesi istemli başvurularının, idarî yargı merciince, Kanun'da yazılı sebeplere dayanmadığı gerekçesiyle reddine karar verilmesi halinde, vekil ile temsil edilen ve dosyaya süresinde savunma sunan idareler lehine vekâlet ücretine hükmedilip hükmedilmeyeceği hususunda bölge idare mahkemesi idari dava dairelerince verilen farklı nitelikteki kararların kesinleşmesi üzerine incelenmekte olan aykırılığın oluştuğu görülmüştür.

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2020/48
Karar No : 2020/62

İLGİLİ MEVZUAT:

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 53. maddesinin 1. fıkrasında, yargılamanın yenilenmesinin istenebileceği haller tahdidi olarak sayılmış, "Yargılamanın Yenilenmesi Usulü" başlıklı 55. maddesinde de;

"(..) 2. Karşı tarafın savunması alındıktan sonra istekler incelenir ve kanunda yazılı sebepler varsa davaya yeniden bakılarak karar verilir.

3. Yargılamanın yenilenmesi istemleri, kanunda yazılı sebeplere dayanmıyor ise, istemin reddine karar verilir.

4. Yargılamanın yenilenmesi istemlerinde duruşma yapılması, görevli daire veya mahkemenin kararına bağlıdır. (..)" hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 31. maddesinin yargılama giderleri konusunda yollamada bulunduğu 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun "Yargılama giderlerinin kapsamı" başlıklı 323. maddesinde;

"*Yargılama giderleri şunlardır:*

...

ğ) Vekille takip edilen davalarda kanun gereğince takdir olunacak vekâlet ücreti.(...)" hükmü, 326. maddesinde;

"*(1) Kanunda yazılı hâller dışında, yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verilir.*

(2) Davada iki taraftan her biri kısmen haklı çıkarsa, mahkeme, yargılama giderlerini tarafların haklılık oranına göre paylaştırır.(...)" hükmü yer almaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun *"Avukatlık Ücreti"* başlıklı 164. maddesinde; *"Avukatlık ücreti, avukatın hukukî yardımının karşılığı olan meblâğı veya değeri ifade eder.*" hükmüne, 168. maddesinin son fıkrasında ise, *"Avukatlık ücretinin takdirinde, hukukî yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarife esas alınır."* kuralına yer verilmiştir.

Öte yandan, 2577 sayılı Kanun'un 31. maddesinin yargılama giderleri konusunda yollamada bulunduğu 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 323. maddesinde, avukatlık ücretinin yargılama giderlerine dahil olduğu; 326. maddesinde ise, avukatlık ücretinin de aralarında bulunduğu yargılama giderlerinin, aleyhine hüküm verilen taraftan alınmasına karar verileceği hükümleri yer almaktadır.

1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinde de avukatlık ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade ettiği, 168.maddesinin son fıkrasında ise, avukatlık ücretinin takdirinde, hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarifenin esas alınacağı kurala bağlanmıştır.

KONU İLE İLGİLİ DİĞER KARARLAR : Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi İkinci İdari Dava Dairesinin 07/12/2017 tarih ve E:2017/12337, K:2017/9107 sayılı kararı ile Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Dördüncü İdari Dava Dairesinin 26/12/2017 tarih ve E:2017/2926,

T.C.
D A N I Ş T A Y
İDARİ DAVA DAİRELERİ KURULU
Esas No : 2020/48
Karar No : 2020/62

K:2017/3429 sayılı kararları da, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Üçüncü İdari Dava Dairesinin 21/11/2017 tarih ve E:2017/2085, K:2017/1694 sayılı kararı ile aynı doğrultudadır.

HUKUKİ DEĞERLENDİRME :

Başvuruya konu olan kararlardaki aykırılığın esasını, idarî yargı merciince yargılamanın yenilenmesi isteminin reddine karar verilmesi halinde, vekil ile temsil edilen ve süresi içerisinde dosyaya savunma sunan taraf lehine vekâlet ücretine hükmedilip hükmedilmeyeceği hususu oluşturmaktadır.

Yargılamanın yenilenmesi müessesesi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 53. maddesinde sayılan sınırlı hallerde, kesinleşmiş hükmün, yine hükmü veren Mahkeme tarafından ortadan kaldırılmasına ve uyuşmazlığın esasının tekrar incelenmesine imkân tanıyan bir kanun yoludur. Kesinleşmiş mahkeme kararlarına karşı gidilebilen bir yol olması nedeniyle de gerek doktrinde gerekse yargısal içtihatlarda "olağanüstü kanun yolu" olarak nitelendirilmiştir.

Mevzuatta, yargılamanın yenilenmesinin istenilmesi halinde aranılacak koşullar ve izlenecek usule ilişkin hükümlere yer verilmiş olmasına karşın, verilecek karar sonucunda ve özellikle koşullarının oluşmadığı gerekçesiyle söz konusu istemin reddine karar verilmesi halinde, yargılama giderlerinin, bu kapsamda tarafların vekille temsil edilmesi durumunda vekalet ücretinin akıbetinin ne olacağı konusunda açık bir düzenleme bulunmamaktadır.

Bununla birlikte, 2577 sayılı Kanun'un 55. maddesinde yargılamanın yenilenmesi istemli dilekçenin karşı tarafa tebliğ olunacağı ve karşı tarafın savunması alındıktan sonra istem hakkında karar verileceği hüküm altına alınarak özel bir usul öngörülmüştür. İlgili diğer mevzuatta yargılamanın yenilenmesi istemlerinin reddi halinde vekâlet ücretine hükmedilmesini sınırlandıran veya yasaklayan bir hüküm bulunmadığı gibi, yargı yerlerindeki işlemler ile diğer işlemlerden alınacak avukatlık ücretinin asgarî hadlerini gösteren ve başvuruya konu kararlar döneminde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifelerinde de, vekalet ücretine hükmedilmeyecek olan birtakım haller *(örneğin, hükmün açıklanmasına yönelik istemlere ilişkin yargı yerince verilen kabul veya ret kararları)* açıkça gösterilmişken, yargılamanın yenilenmesi konusunda bu duruma ilişkin bir kurala yer verilmediği görülmüştür.

Öte yandan, 2577 sayılı Kanun'un 31. maddesinin yargılama giderleri konusunda yollama yaptığı 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümleri ile 1136 sayılı Avukatlık Kanunu hükümleri bir arada değerlendirildiğinde, vekille takip edilen davalarda takdir olunacak vekalet ücretinin de yargılama giderleri kapsamında olduğu ve vekalet ücretinin, avukatın, **hukuki yardımının** karşılığı olan meblağı veya değeri ifade ettiği, dolayısıyla, uyuşmazlığın çözümünde harcadığı emek ve çabaları mukabilinde hak kazandığı bir bedel olduğu anlaşılmaktadır.

Bu kapsamda, yukarıda yer verilen açıklamalar ışığında, Mahkemece yargılama sonucunda, koşulları oluşmadığı gerekçesiyle yargılamanın yenilenmesi isteminin reddine karar verilmiş

olsa da, bu süreçte ilgili dava dilekçesinin kendisine tebliğinden sonra süresi içinde vekili aracılığıyla savunma veren tarafça yapılan hukuki yardımın karşılıksız bırakılamayacağı, dolayısıyla, söz konusu taraf lehine, uyuşmazlığın çözümünde göstermiş olduğu emek ve çabaların karşılığı olarak vekâlet ücretine hükmedilmesi gerektiği sonucuna ulaşılmaktadır.
Bu itibarla, aykırılığın, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 18/10/2018 tarih ve E:2018/1020, K:2018/1229 sayılı kararı doğrultusunda giderilmesi gerekmektedir.

IV-SONUÇ :

Açıklanan nedenlerle, Bölge İdare Mahkemesi kararları arasındaki aykırılığın, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi Birinci İdari Dava Dairesinin 18/10/2018 tarih ve E:2018/1020, K:2018/1229 sayılı kararı doğrultusunda giderilmesine, kesin olarak, 24/02/2020 tarihinde oyçokluğu ile karar verildi.

KARŞI OY

X- Yargılamanın yenilenmesi müessesesi, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "Kararlara Karşı Başvuru Yolları" başlıklı Üçüncü Bölümünde düzenlenmiş olan ve kesinleşmiş hükmün, yine hükmü veren Mahkeme tarafından ortadan kaldırılmasına ve uyuşmazlığın esasının tekrar incelenmesine imkân tanıyan bir kanun yoludur.
Anılan Kanun'da bu kurum, bir dava olarak nitelendirilmemiş, bahsedildiği gibi, kesinleşmiş olan mahkeme kararlarının, Kanun'da sayılan şartlar gerçekleştiği zaman yeniden incelenmesine imkan tanıyan bir "olağanüstü kanun yolu" olarak düzenlenmiştir. Yargılamanın yenilenmesi talebi üzerine Mahkemece öncelikle yeni bir yargılamaya gidilip gidilemeyeceğine dair bir inceleme/değerlendirme yapılarak ilgili uyuşmazlığın yeniden dava konusu edilebilmesine ilişkin koşulların varlığı veya yokluğu tespit edilmektedir.
Bunun yanında, 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 164. maddesinde vekalet ücretinin, avukatın hukuki yardımının karşılığı olan meblağı veya değeri ifade ettiği, 168. maddenin son fıkrasında ise vekalet ücretinin takdirinde hukuki yardımın tamamlandığı veya dava sonunda hüküm verildiği tarihte yürürlükte olan tarifenin esas alınacağı belirtilmiştir.
Diğer yandan, başvuruya konu bölge idare mahkemesi idari dava daireleri kararlarının verildiği tarihlerde yürürlükte bulunan Avukatlık Asgari Ücret Tarifelerinde, bu Tarifede yazılı avukatlık ücretinin **kesin hüküm elde edilinceye kadar** olan dava, iş ve işlemlerin karşılığı olduğu ifade edilmiş, hangi aşamada olursa olsun, dava ve icra takibini kabul eden avukatın bu ücretin tamamına hak kazanacağı kuralı getirilmiş, ancak olağan ve olağanüstü kanun yollarında faydalanılan avukatlık hizmeti nedeniyle (duruşma yapılması hariç) vekalet

ücretine hükmedileceğine dair bir düzenlemeye yer verilmemiştir.

Yukarıda yer verilen düzenlemelerin ve tarife hükümlerinin bir bütün olarak değerlendirilmesinden, bir davada haklı bulunan taraf lehine Avukatlık Asgari Ücret Tarifesine göre vekâlet ücretine hükmedilebilmesi için avukatlık hizmetinin ilk derecede karar verilinceye kadar sunulmuş olması gerektiği, kanun yollarında verilen avukatlık hizmeti nedeniyle (duruşma yapılması hariç) vekâlet ücretine hükmedilemeyeceği sonucuna varılmaktadır.

Bu kapsamda, Mahkemece, yargılamanın yenilenmesi isteminde bulunan tarafça ileri sürülen sebepler yerinde bulunmayarak istemin reddedilmesi nedeniyle yeni bir yargılama sürecinin başlamasına gerek görülmediğinden, bir başka deyişle, bu aşamaya kadar olan süreç eski yargılamanın devamı niteliğinde olduğundan, karşı taraf lehine vekalet ücreti takdirine gerek bulunmamaktadır. Kanun hükmü gereği süresinde savunma sunulmuş olması da bu durumu değiştirmemektedir.

Bu duruma göre, idarî yargı yerince, koşulları oluşmadığı gerekçesiyle yargılamanın yenilenmesi isteminin reddine karar verilmesi halinde, vekil ile temsil edilen ve dosyaya süresinde savunma sunan taraf lehine vekalet ücretine hükmedilmeyeceği sonucuna varılmaktadır. Öte yandan, yargılamanın yenilenmesi talebinin kabulü durumunda ise önceden verilen karar hükümsüz kalıp yeni bir karar verileceğinden avukatla temsil edilip haklı bulunan taraf lehine vekalet ücretine hükmedileceği de tabiidir.

Bu itibarla, başvuru konusu aykırılığın, Gaziantep Bölge İdare Mahkemesi İkinci, Üçüncü ve Dördüncü İdari Dava Daireleri kararları doğrultusunda giderilmesi gerektiği oyuyla, karara katılmıyoruz.